

Wprowadzenie

Turystyka obecnie należy do sektorów gospodarki mających znaczący wpływ na zasilanie budżetów wielu krajów, pobudza także rozwój układów regionalnych i lokalnych. Obserwujemy nasilanie się konkurencji przestrzennej między różnej skali układami przestrzennymi w zakresie przyciągania potencjalnych turystów na swój teren. Działania konkurencyjne przejawiają się w oferowaniu coraz atrakcyjniejszej oferty spędzania wolnego czasu i wypoczynku, możliwości poznania nowych miejsc i lokalnych osobliwości: przyrodniczych, kulturowych, urbanistyczno-architektonicznych, kultu religijnego, a także poprawy stanu zdrowia i kondycji. Znaczącą rolę w tym zakresie obok oferty cenowej odgrywa dążenie do wzrostu innowacyjności usług turystycznych. Zróżnicowana pod względem atrakcyjności przestrzeń geograficzna oraz stopień zagospodarowania infrastrukturalnego stwarzają różne możliwości rozwoju ruchu turystycznego, co pociąga za sobą konieczność podejmowania określonych działań podnoszących ich atrakcyjność dla określonego typu turysty. Dlatego studia w tym zakresie spełniają ważną rolę i przyczyniają się do coraz bardziej precyzyjnego rozpoznania procesów rozwojowych rządzących sektorem turystyki i jego efektywnością. W tym głównym nurcie badawczym znajdują się prace poszczególnych autorów prezentujące wybrane aspekty innowacyjności usług turystycznych w zróżnicowanych układach krajowych i regionalnych.

S. Dorocki, M. Zdon-Korzeniowska i A. Delekta podejmują problematykę atrakcyjności turystycznej regionów francuskich. Określają główne tendencje przestrzennych przemian w zakresie wzrostu poziomu i jakości bazy noclegowej oraz regionalne zróżnicowanie ruchu turystycznego. T. Kirillova dokonuje analizy potencjału usług turystycznych w regionie Irkucka, podkreślając przy tym zróżnicowanie kosztów korzystania z usług turystycznych oraz zarysowuje perspektywiczne kierunki rozwoju różnych typów turystyki. J. Ustupski na tle wyróżnionych rodzajów innowacji w turystyce przedstawia szereg empirycznych przykładów, w których realizowane są działania mające na celu podnoszenie jakości obiektów turystycznych oraz dostępności transportowej. K. Ziółkowska-Weiss omawia kwestię adaptacji obiektów zabytkowych na bazę hotelarską oraz wyniki ocen tych działań przez turystów. A. Tokgözlü, K. Temurçin, K. Uysal na tle warunków klimatycznych analizują turystykę zimową, poziom zagospodarowania turystycznego i dostępność

transportową do ośrodków turystycznych w Górach Davraz. P. Dolnicki i Ł. Gawor prezentują walory turystyczne wybranych obszarów Spitsbergenu, a także ich dostępność transportową. R. Retinger i A. Urbańska przedstawiają uwarunkowania rozwoju portów morskich na Karaibach, ich potencjał ekonomiczny oraz działania innowacyjne dla podnoszenia ich konkurencyjności. W. Wacholik i K. Leja prezentują gry miejskie jako nową formę podnoszenia atrakcyjności turystyki. Ilustrują je przykładami gier miejskich organizowanych w Krakowie oraz podkreślają ich walory edukacyjne. K. Ziółkowska-Weiss analizuje organizację krakowskiego kompleksu golfowo-rekreacyjnego, jego klientów, rodzaje imprez oraz przeprowadza analizę SWOT firmy. E.A. Rush analizuje problematykę gospodarki wodnej rzeki Angary i jej znaczenie dla gospodarki, a N. Batsun podnosi zagadnienie szacowania kosztów rekultywacji zasobów naturalnych.

Problemom innowacyjności procesu dydaktycznego poświęcona jest praca W. Osucha, w której Autor ocenia kompetencje dydaktyczne i komunikacji interpersonalnej nauczycieli geografii dokonanych przez studentów III roku geografii odbywających praktykę pedagogiczną w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Tom kończy artykuł D. Nowotnika na temat zróżnicowania przestrzennego stałych migracji ludności według miast i gmin w latach 1995–2010.

Zdajemy sobie sprawę, że przedstawione prace nie wyczerpują złożonej problematyki dotyczącej innowacyjności w zakresie działalności turystycznej, która wymaga dalszych pogłębionych badań. Jesteśmy otwarci na upowszechnianie nowych koncepcji i prezentacji studiów diagnostycznych, mających służyć doskonaleniu metod badawczych i budowaniu teorii racjonalnego zarządzania różnymi gałęziami turystyki rozwijającej się w różnych uwarunkowaniach przestrzennych.

Zbigniew Zióło, Tomasz Rachwał